

Slik ble jeg skøyteløper

Som guttunge opplevde jeg Hans Engnestangen, verdens raskeste skøyteløper, på nært hold. Den elegante hadelendingen føyk rundt Sportsklubben Falkens enkle skøytebane i havneområdet på Lademoen («La'mon», i lokal uttale) i Trondheim. Dette var noen år før han vant VM på ærverdige Trondheim Stadion i 1933. Da jeg selv ble toppløper, tangerte jeg hans verdensrekord 41,8 på 500 meter.

Men min skøytekarriere kunne ha tatt slutt lenge før dette. Jeg gikk på skøyter fra jeg var seks år gammel, men hadde ikke annet enn snabelskøyter og «blikkspann» uten påmonterte sko. Først som femtenåring fikk jeg kjøpt mitt første ordentlige skøytepar med påmonterte støvler. Jeg ga 15 kroner for skøytene, men min far ville ikke la meg beholde dem, fordi prisen var så lav at han mente det måtte være tjuvgods. Da det ble klart at selgeren hadde anskaffet seg skøytene ærlig og redelig, fikk jeg til min enorme glede ta i bruk de gamle, men brukbare racerskøytene.

Måtte ha fri fra skofabrikken

Mitt første stevne, på Reinabanen i Trondheim, ble en suksess, med seirer i 14-16-årsklassen, og tidene 50,6 og 1.41,0 på 500 og 1000 meter. Jeg kom ned på 47 og 1,38 året etter, men ble likevel overrasket da det kom beskjed om at jeg skulle få delta i juniormesterskapet i Arbeidernes Idrettsforbund (AIF) på selveste Bislett stadion i Oslo i 1937. Sportsklubben Falken hadde meldt på to løpere. En av dem var blitt sjuk, så jeg kom inn som reserve. Jeg skulle reise fredag kveld og være tilbake i Trondheim mandag morgen klokka halv åtte, og gå rett på arbeid. Vi jobbet seks dagers uke på den tiden, og problemet var å få fri lørdag. Jeg begynte å jobbe på skofabrikk en tid etter at jeg som 14-åring gikk ut av Lilleby skole. Jeg hadde jobbet der i nesten to år, uten å ha vært borte så mye som ett minutt, da jeg ba om å få fri denne lørdagen. Direktøren var bortreist. Kontorsjefen og formannen sa at de ikke kunne gi meg noe svar, og at jeg måtte reise på eget ansvar. Det gjorde jeg.

Utsnitt fra bokmanuset «Først går jeg det jeg kan – senere på publikum» (venter på utgivelse)